

48358312 : สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ

คำสำคัญ : ส่งเสริมพฤติกรรม / การตรวจเต้านมด้วยตนเอง / การติดตาม / สตรีแกนนำ

หน้าสารบัญ : การติดตามผลการส่งเสริมพฤติกรรมตรวจมะเร็งเต้านมด้วยตนเองสตรีแกนนำของอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผศ.ดร.สมเจตน์ ไวยากรณ์.127 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจตรวจค้น รูปแบบการติดตาม โครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการส่งเสริมพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเอง โดยการนำทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรค 4 ด้าน (รับรู้ความรู้ ความรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค ความคาดหวังในความสามารถของตนเอง ความคาดหวังในประสิทธิผลการตอบสนองในพฤติกรรม) และพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเอง และการติดตามการขยายผลของสตรีแกนนำที่ผ่าน โครงการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 4 ราชบุรี และของสตรีกลุ่มขยายผลในชุมชน ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากกลุ่มสตรีแกนนำโดยคัดเลือกสตรีอายุ 35 –59 ปี ตำบลนางแก้ว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน 100 แบ่งเป็นกลุ่มสตรีแกนนำ จำนวน 50 คน กลุ่มสตรีขยายผล จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มสตรีแกนนำและกลุ่มสตรีขยายผล มีความรู้เกี่ยวกับ โรคมะเร็งเต้านมและวิธีการตรวจเต้านมด้วยตนเอง อยู่ในระดับ สูง ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = .05$ แรงจูงใจการป้องกันโรค ทั้ง 4 ด้านของกลุ่มสตรีแกนนำและกลุ่มสตรีขยายผล มีระดับการรับรู้อยู่ในระดับสูงใกล้เคียงกันทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนการรับรู้ความรู้ความรุนแรงของ โรคมะเร็งเต้านมไม่พบ ความแตกต่างกันทางสถิติ ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิด โรคมะเร็งเต้านม ด้านความคาดหวังในความสามารถของตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และในด้านความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนองในพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มสตรีแกนนำและกลุ่มสตรีขยายผล อยู่ในระดับสูง ซึ่งผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = .05$ และพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มสตรีแกนนำมีการปฏิบัติระดับดีกว่าการปฏิบัติของกลุ่มสตรีขยายผล ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$ กลุ่มสตรีแกนนำ มีการตรวจของแต่ละท่าอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มสตรีขยายผลอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาในเรื่องการตรวจเต้านมด้วยตนเองแต่ละขั้นตอนของทั้งสองกลุ่มจะตรวจไม่ครบทุกขั้นตอน ส่วนใหญ่ทั้งสองกลุ่มตรวจในขณะที่อาบน้ำ และตรวจหน้ากระจกเงา ส่วนวิธีการตรวจที่น้อยสุด ทำที่ใช้นิ้วบีบหัวนมตนเองหลังการตรวจ ส่วนการประเมินทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ตามกิจกรรมขั้นตอนส่วนใหญ่ประเมินผ่านในท่ายกมือขึ้นเหนือศีรษะ วิธีการวางนิ้ว และการใช้มือตรงข้ามคลำเต้านมด้วยตนเอง ส่วนขั้นตอนที่ประเมินผ่านน้อยที่สุดคือการคลำต่อมน้ำเหลืองบริเวณรักแร้ การดำเนินงานขยายผลของกลุ่มสตรีแกนนำให้ความรู้เกี่ยวกับ โรคมะเร็งเต้านมและวิธีการตรวจเต้านมด้วยตนเองและการตรวจเต้านมให้แก่สตรีอายุ 35 ปีขึ้นไปในชุมชนร้อยละ 89.43 ส่วนใหญ่ดำเนินการขยายผลในระหว่างสัปดาห์ที่ 2 ร้อยละ 57.71 รองลงมาสัปดาห์ที่ 1 ร้อยละ 21.77 และสัปดาห์ที่ 3 ร้อยละ 20.52

48358312 : MAJOR : SOCIAL AND HEALTH SYSTEM MANAGEMENT

KEY WORD : BEHAVIOR PROMOTION / BREAST SELF- EXAMINATION /MONITORING / LEADING WOMEN

PANUTSAWAN PHURAHONG : AN EVALUATION OF THE PROGRAM PROMOTING BREAST SELF-EXAMINATION BEHAVIOR AMONG WOMEN IN PHOTHARAM DISTRICT RATCHABURI PROVINCE . AN INDEPENDENT STUDY
ADVISOR : MASTER'S REPORT ADVISOR: ASST. PROF. SOMJAD VAIYAKARN.127 pp.

This study was a survey research to find out the forms of project monitoring. It aimed at monitoring the results of behavior promotion regarding breast self-checking. This study was based on the motivation theory on 4 disease prevention measures (perception of severity, perception of breast cancer risk, expectation in self-competency and expectation in the efficiency of behavior response), behavior of breast self-checking and monitoring for further expansion the leading women who passed the training course given by the officers in Health Station 4 of Ratchaburi Province and for further expansion in the community some women who were transferred the knowledge from those leading women. About 100 subjects at ages of 35-59 were selected from Tampon Nangkhaew, Amp hoe Photharam, Ratchaburi Province, which were divided into one group of 50 leading women and another group of 50 result expansion women. The instrument in this research was the questionnaire.

The results showed that both groups of leading women and result expansion women had the knowledge about breast cancer and breast self-checking methods at a high level. The results were significantly different at the statistic test level ($\alpha = .05$). Regarding the motivation of 4 disease prevention measures of both groups of leading women and result expansion women, they had the similar level of perception, which was at the high level. For the perception of severity of breast cancer, no significant difference was found. About the perception of breast cancer risk, expectation in self-competency and expectation in the efficiency of behavior response of both groups of leading women and result expansion women were at the high level. The results were significantly different at the statistic test level ($\alpha = .05$). The breast self-checking of the group of leading women was better than that of result expansion women and the results were significantly different at the statistic test level ($\alpha = .05$). The group of leading women inspected in each manner at the moderate level while the group of result expansion women was at the low level. When considering the breast self-checking of both groups, both did not complete the whole checking process; most did it on bathing and in front of the mirror, and the method least used was to use the fingers to press their nipple after checking. For the evaluation of breast self-checking skill based on procedures, most of them passed the evaluation in the manner of rising two hands above the head, placing fingers and using the hand to grope the breast. The process least passed by both groups was the groping of lymph glands around the armpits. The result expansions of leading women group was done by giving knowledge about breast cancer and breast self-checking and breast checking for 89.43% of women at ages more than 35 in the community. Most expansion activities were done during the second week at 57.71%, during the first week at 21.77% and during the third week at 20.52%.